

דברי התורה וההלכות נמסרו ע"י הרב אליהו אילן סויסה שליט"א, ראש ישיבת חיי אברהם ומורה צדק בעיר בני ברק

ת"א:	ח"פ:	
19:25	19:16	כניסת השבת:
20:27	20:29	יציאת השבת:
20:58	20:59	ר"ת:

מפטירים: "רני ושמחי" זכריה ב'

109 עלון מספר

פרשת בהעלותך

זכות של חינוך

"וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחֵה עַל־אֲדֹת הָאֲשָׁה הַכֹּהֵנִית אֲשֶׁר לָקַח כִּי־אֲשָׁה כִּשְׂוִית לָקַח" (במדבר י"ב א') כבר עמדו המפרשים ושאלו מהו היה החטא של מרים?

החפץ חיים {חפץ חיים כלל ג' אות י"א} מבאר שעיקר הטענה על מרים הייתה, מדוע היא לא דנה לכף זכות. כי אילו הייתה דנה לכף זכות היא לא הייתה מגיעה לדבר לשון הרע.

כיוון שהאדם שופט בשכל שלו את המעשה, ואחר כך ממילה מדבר לפי השפיטה השכלית שלו.

וזו מה שטען הקב"ה 'ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי משה', כלומר הרי משה הוא עבדי, והעבד של המלך בוודאי עושה דברים על פי ציווי המלך ובתיאום עם המלך.

לדעת רבנו יונה (שער ג') המצוה של "בצדק תשפוט עמיתך" איננה לדיינים אלא לכל אדם שצריך לשפוט את חבריו בצדק.

כל אדם לזכות

במשנה באבות 'היו דן את כל האדם לכף זכות' (א' ו') יש שהעירו מדוע לא אמרו היו דן כל אחד לכף זכות? ביארו, כל אדם, אפילו שאיננו איש אלא אדם מלשון אדמה כלומר משיהו הכי פשוט שיש כמו עובדי האדמה, וכל האדם כלומר גם שם את תעשה חשבונות אלא כל מי שנקרא אדם, תדון לכף זכות. תראה את השעה כבוד המורה!

מעשה שהתפרסם לאחרונה סיפר על מורה מסור ודייקן המשקיע את מיטב כוחותיו במקצועו. והי המקפיד אף פעם שלא לאחר. אותו מורה לעולם לא איחר. והיה ידוע ככזה.

יום אחד היה לו אונס גמור שהיה חייב לאחר, כמובן שהתקשר למנהל הודיע שהוא יאחר כמה דקות בלבד. הוא רץ כל הדרך הגיע כשהוא מתנשף בקושי נושם. ואז המתין לו ילד אחד כשהוא מחייך ומצביע על שעונו כאילו הוא אומר לו 'המורה אחרת היום... כמובן שהמורה ראה בזה חוצפה גדולה ממדרגה ראשונה.

שלח את התלמיד מחוץ לכותלי הכיתה אל המנהל. מה היה שם?

בערב הוא מקבל טלפון מאמא של התלמיד שמספרת לו שהיה לו אתמול יום הולדת והוא מאוד רצה שעון, ולכן קנו לו שעון. הילד פשוט רצה להראות לרב את השעון החדש שלו....

מבחינה פסיכולוגית

למה משתלם לנו לדון לכף זכות?

פסיכולוגים טוענים אדם שדן לכף זכות מרויח שמכיון שמסתכל על דברים לא טובים באור חיובי, גם באירועים האישיים שלו, כשיעשו לו דברים לא טובים בלי כוונה הוא ידון לכף זכות, ולא יהיה לו תחושת תסכול ומרמור על מה שעשו לו, וממילא לא יאכל את עצמו.

הלכך מי שמסתכל בעין חיובית על פי רוב לא מגיע לכדי כעס, כי מה שמכעיס אותנו זה בדרך כלל מה שעשו נגד רצוננו, אך אם אנו נצליח להסתכל בצד של זכות ואור חיובי, אנחנו לא נראה את המעשה כמעשה אישי ופוגע, אלא בצורה מתחשבת וממילא לא נכעס.

מי שמסתכל באור חיוב וצד זכות מרויח חיים שקטים ושלוים, כי אם ראה מישהו בנסיעה שעקף אותו בצורה מסוכנת במקום "לברך" אותו במטר בברכות.... אנחנו נאמר לעצמנו בטח הוא איש הצלה שממהר לאיזו קריאה של הצלת חיים, ואשריו.

מי שמסתכל בעין חיובית מרויח שמגדל ילדים בריאים ששופטים האחד את אחיו בצורה חיובית וזה משרה אוירה חיובית בבית ונעימה.

מי שמסתכל בעין חיובית גם אותו ישפטו בעין חיובית על המעשים שלו שהרי אמרו רבותינו בנמרא שבת קכ"ז מי שדן את חבריו לכף זכות, דנים אותו לכף זכות. מי שמסתכל בעין חיובית רוכש לו קשת רחבה של אנשים ידידים ומכרים, כי מחקרים הוכיחו שאנשים אוהבים להיות בחברתם של אנשים חיוביים.

העלון מוקדש לזיווג הגון: אסתר בינה בת פלורה רחל בת פלורה הודיה בת זיוה יעקב משה בן ציפורה אורה מאיר בן ציפורה אורה עזרא בן זיוה לרפואה שלימה: בנימין בן נוסרת פלורה בת רוחי

לעילוי נשמת: אהרון בן דוד ואסתר ציון בן יעקב ואסתר רפאל בן מרים חנה בת יצחק ושרה שרה בת ציון וחנה גבריאל דוד בן אדלה

כמדי שבוע מתקיים לימוד "ליל שישי" לבחורי הישיבות הקירים משעה 22:00-23:45 כל בית כנסת או תורם שיתרמו 100 ש"ח ומעלה הלימוד יוקדש לזכותם לתרומות ומסירת שמות ניתן לפנות לפלאפון 0583234552

מעוניין בהקדשה? להצלחה, פרנסה בשפע, זיווג הגון רפואה, או לע"נ צלצל 0583234552

רשו"ת הרבים:

ולא בחברת אנשים מבקרים ושופטים בעין שלילית כל מעשה פשוט לא נוח להם להיות ליד שופט. מי שמסתכל בעין חיובית יצליח בחיים שלו יותר. זו עובדה!

מי שמסתכל בעין חיובית יאריך ימים. ולמה? מחקרים מגלים כשהאדם מסתכל באור שלילי והוא נכנס למעגל של תסכול ומרמור הגוף שלו מייצר חומרים לא בריאים לגוף. ויש לזה השלכות על איכות החיים וגם תוחלת החיים. שאלו פעם אדם שהגיע כמעט לגיל 100 מה הסוד אריכות ימים שלך? השיב להם: מעולם לא שאלתי למה. מה שהצלחתי להסביר לעצמי בצורה חיובית הסברתי, ואם לא, אז אמרתי לעצמי כנראה שאני לא יודע למה, הוא התנהג איך שהוא התנהג, אבל לא נשארתי עם השאלה למה.

חינוך לזכות

דוגמא אישית - להראות איך שאנחנו רואים אדם שחוצה באור אדום, בוודאי שכולנו נשפוט אותו על העבירה החמורה של לחצות באור אדום. אך ננסה למצוא צד זכות **אתגר** - מי שימצא צד זכות יקבל זכות.

סיפורים - לספר בשולחן שבת סיפורים על צד זכות, כיום נתחברו ספרים על צד זכות. לא לשכוח מה שאמר הרב מבריסק שהוא גידל את ילדיו בשני דברים, האחד - דמעות. השני - סיפורים.

זמן מוגדר - קשה לילדים לקבל כזה אתגר של לדון לכף זכות כאשר איננו כאלה וכאשר אינם כאלה וכאשר אל גדלים בחברה כזו, צריך לבנות את זה לאט ובטוח, ואם נבקש מהם כל היום לדון לכף זכות זה פשוט לא יצלח. מה כן ניתן לעשות? **'שעה את ביום שמחפשים צד זכות'**. קובעים זמן מוגדר ביום ושיהיה קל, ואז לאט לאט נתרגל כל יום שעה או חצי שעה, ולהוסיף כל חודש עוד חצי שעה, וכן הלאה. ואז כולנו נתרגל לדון לכף זכות, זה פשוט יהיה קניין ו הרגל שאנו מסגלים לעצמנו בצורה משפחתית כולם בייחד.

שלטים - אתם יודעים למה שלט נקרא שלט? כי הוא השולט. כן כמו שאתם מבינים שלט רחוב הוא שולט עליך, כי מה שיפורסם בו יגרום לך ללכת בעקבותיו. אם על השלט תהיה תמונה של אדם ששונה בקבוק קוקה קולה קר כאשר יש על המצח אגלי זיעה וברקע יש ברכיה או ים, ועל הבקבוק קולה יש אגלי קור, סביר להניח שבפעם הראשונה שאנחנו נעמדו בברכה והיום יהיה יום חם ובקיוסק יש בקבוק קוקה קולה במקרר, אנחנו נרכוש אותו לשתייה. כי תמונה אחת שוה אלף מילים... לכן נשליט בבית שלטים של כף זכות, והם יעזרו לו להשליט את המצב החדש של כף זכות.

תחרות של זכות - לרשום אותו על פתק שעל המקרר שכולם יראו איך שאחד הילדים דף לכף זכות, וזה יצור תחרות מסויימת. **פרסים של זכות** - לעקוב במשך שבוע מי שדן לכף זכות, ובשולחן שבת להעניק לילדים פרסים על הזכות שדנו לכף זכות. **שבת בזכות שלום!**

שאלה: שלחתי תלמיד מהישיבה לקנות מיני מתיקה בשביל עונג שבת שהיה אמור להתקיים בשבת, הודעתי לבחור שיביא לי 'חשבונית מס' על שם הישיבה שלנו, והוא שכח לבקש חשבונית, וגם שכח לבקש קבלה ובכך נמנעה ממני האפשרות לבקש חשבונית מס. והמנהל של הישיבה שלנו לא מוכן לתת לי את ההחזר של הכסף בלי חשבונית מס. האם התלמיד חייב לשלם את הכסף של העונג שבת?

תשובה: הגמרא במסכת בבא בתרא דף קס"ט עמוד ב' מספרת על אשה ששלחה שליח לקנות עבורה קרקע, השליח קנה לה את הקרקע בלי אחריות. האשה טוענת שאינה מוכנה לקבל את הקרקע ללא אחריות. ולכן פסק לו רב נחמן שהאשה צודקת ויכולה לטעון 'לתקוני שדרתיך ולא לעוותי' כלומר שלחתי אותך לתקן עבורי ולא לקלקל לי. ובקניה הזו קלקלת לי את כספי שקנית לי שדה בלי אחריות. ולכן תקנה את השדה מהמוכר, ושוב תמכור לה את השדה עם האחריות שלך. וכן נפסק בשו"ע חושן משפט קפ"ב ו'.

גם בשאלתנו שהתלמיד שכח לבקש חשבונית מס הרי שקנה את המוצרים בלי אחריות ונבצר מהרב המשלח לקבל עליהם החזר מהנהלת הישיבה, והבחור צריך לכאורה לקנות את המיני מתיקה לעצמו ולשלם עליהם לרב. וחמור יותר המקרה שלנו, כי בשדה ללא אחריות יש לקונה רק חשש שמא יבוא בעל חוב ויגבה את השדה ממנו ואז יפסיד את כל כספו, ואילו בשאלתנו כבר הפסיד הרב את כספו כיון שאין לו חשבונית על מנת לקבל את ההחזר.

והסכים לזה ראב"ד בד"צ בני ברק הגאון ר' שריאל רוזנברג שליט"א ראב"ד בד"צ בני ברק והוסיף: 'אמנם כך אכן נראה מעיקר הדין, אך צריך עיון למעשה אם זה נכון לנהוג כלפי תלמיד שבסך הכל ניסה להטיב עם הישיבה וזה פגם בהכרת הטוב'.

התהילים המרכזי

כמדי שבת מחקיימים תהילים לבנים
בשעה אחד ורבע בבית הכנסת
שירת ירושלים שיכון ה' ב"ב
לקבלת העלון לקריאה או הפצה
טיפים/הארות/הערות/תרומות
שלחו למייל הכשר בכתובת
alontoshabat@gmail.com

העלונים עלו לרשת!!!

הרוצים לזכות את הרבים
או להדפיס את העלון בבית
יכולים להורידו מהאתרים:
תורת יוסף, לדעת נט, דרשו, ביננו

תודה רבה לרב שליט"א

על ההשקעה מזמנו בכתיבת
מאמרי החינוך הנלמדים מתורתנו
אקדושה ומתווים דרך חינוך ישראל
מתוך הפרשה
ותודה רבה לכל תורמי תומכי
ומסייעי העלון ישלם ה' שכרכם
ברוחניות ובגשמיות אמן